

ПОСТАНОВЛЕНИЕ 21.01.2026 46 КАРАР

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2027 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның 23 декабрдәге 1287 номерлы карарына үзгәрешләр керту хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Алабуга муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәлеген бәяләү тәртибен раслау турында» Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының 2014 елның 9 июлендәге 765 номерлы карары, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2027 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның 23 декабрдәге 1287 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

- 1.1. Әлеге карар исемендәге «2021-2027» сүzlәрен «2021-2028 еллар» сүzlәренә алмаштырырга.
- 1.2. Әлеге карарның кушымтасы нигезендә «2021-2028 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын расларга.

2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына «2021-2028 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен күздә тотуны тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль үсеш буенча урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

вазифаларын башкаручы

Ә.Р. Әхмәдиева

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
202__ елның “__” ____ номерлы
карарына кушымта

**«2021-2028 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА ФИЗИК КУЛЬТУРАНЫ ҺӘМ СПОРТНЫ
ҮСТЕРҮ» МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2021-2028 елларда Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрдәгә 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә физик культураны һәм спортны үстерү стратегиясен раслау турында» 2020 елның 24 декабрдәгә 3081-р номерлы күрсәтмәсе, «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясендә физик культура һәм спорт турында» Федераль законга үзгәрешләр кертү хакында» 2021 елның 30 апрелдәгә 127-ФЗ номерлы Федераль закон
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының спортны үстерү секторы
Программаны башкаручылар	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба-АМР Башкарма комитеты); Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының спортны үстерү секторы (алга таба – АМР БК спортны үстерү секторы); «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ (алга таба - «АМР Башкарма комитетының мәгариф идарәсе» МКУ); «Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ (алга таба - «АМР Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ); Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «2 нче спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе (алга таба - ТР АМР «2 нче спорт мәктәбе» ӨББ МБУ); Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «Олимп» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе (алга таба - ТР АМР «Олимп» спорт мәктәбе» ӨББ МБУ); Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «Юность» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү муниципаль

	<p>бюджет учреждениесе (алга таба - ТР АМР «Юность» спорт мәктәбе» ӨББ МБУ);</p> <p>Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «Кама» спорт мәктәбе» өстәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе (алга таба – ТР АМР «Кама» спорт мәктәбе» ӨББ МБУ);</p> <p>Алабуга шәһәре һәм Алабуга районы буенча ТР хәрби комиссариаты бүлеге (алга таба - ТР АМР буенча ХКБ) (килешү буенча);</p> <p>Алабуга муниципаль районы ветераннар Советы (алга таба- АМР ветераннар Советы) (килешү буенча);</p> <p>Россия Эчке эшләр министрлыгының Алабуга районы буенча бүлеге (алга таба – ЭЭМБ) (килешү буенча);</p> <p>Ижтимагый оешмалар һәм Советлар (килешү буенча)</p> <p>ММЧ (килешү буенча).</p>
<p>Программаның максатлары</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру; 2. Шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү; 3. Халыкның төрле категория һәм төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү; 4. Алабуга районы халкы өчен мөмкин булган физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын үстерү; 5. Массакүләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Алабуга муниципаль районының спорт имиджын күтәрү.
<p>Программаның бурычлары</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру; 2. Спортчыларны әзерләүнең нәтижәле системасын булдыру, шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү; 3. Алабуга муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт командалары резервын (алмашчыларын) һәм югары класслы спортчыларын әзерләү өчен оптималь шартлар тудыру; 4. Балалар һәм яшьләргә спорт төрләре буенча календарь укыту-спорт чараларын үткәргүгә шартлар тудыру; 5. Яшәү урыны буенча спорт-сәламәтләндерү чараларын үткәрү; 6. Гомумшәһәр спорт-массакүләм чараларын оештыруга һәм

	<p>үткөрүгә шартлар тудыру;</p> <p>7. Шәһәр халкының төрле категорияләре өчен массакуләм спорт-сәламәтләндрү чараларын оештыруга һәм үткөрүгә шартлар тудыру;</p> <p>8. Физик культураны һәм спортны сәламәт яшәү рәвешенә мөһим бер өлеше буларак пропагандалауны камилләштерү;</p> <p>9. Татарстан Республикасы чемпионатында һәм хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) муниципаль спорт мәктәпләренә спорт командаларын спорт әзерлегә һәм катнашуы программаларын гамәлгә ашыру;</p> <p>10. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыру-идарә итү, кадрлар, фәнни-методик тәмин итүне үстерү.</p> <p>11. Балаларның ялын, сәламәтләндрүен, мәшгульлеген оештыру өчен шартлар тудыру.</p>																																				
<p>Программаны гамәлгә ашыру вақыты</p>	<p>2021-2027 еллар</p>																																				
<p>Программаны финанслау чыганаclarы</p>	<p>Программаны финанслауның гомуми күләме Алабуга муниципаль районы бюджеты хисабына 2 340 243,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән түбәндәге еллар бүленеше буенча:</p> <table border="1" data-bbox="475 1070 1474 1877"> <thead> <tr> <th>Чыганаk атамасы</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> <th>2028</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>АМР бюджеты</td> <td>182 905,4</td> <td>195 461,2</td> <td>271 273,9</td> <td>207 728,3</td> <td>350 523,6</td> <td>332 326,0</td> <td>361 755,3</td> <td>392 469,4</td> </tr> <tr> <td>ТР бюджеты</td> <td>12 435,7</td> <td>9 360,9</td> <td>11 204,1</td> <td>9 402,1</td> <td>3 397,8</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Барлығы:</td> <td>195 341,1</td> <td>204 822,1</td> <td>282 478,0</td> <td>217 130,4</td> <td>353 921,4</td> <td>332 326,0</td> <td>361 755,3</td> <td>392 469,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Алабуга муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.</p>	Чыганаk атамасы	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	АМР бюджеты	182 905,4	195 461,2	271 273,9	207 728,3	350 523,6	332 326,0	361 755,3	392 469,4	ТР бюджеты	12 435,7	9 360,9	11 204,1	9 402,1	3 397,8				Барлығы:	195 341,1	204 822,1	282 478,0	217 130,4	353 921,4	332 326,0	361 755,3	392 469,4
Чыганаk атамасы	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028																													
АМР бюджеты	182 905,4	195 461,2	271 273,9	207 728,3	350 523,6	332 326,0	361 755,3	392 469,4																													
ТР бюджеты	12 435,7	9 360,9	11 204,1	9 402,1	3 397,8																																
Барлығы:	195 341,1	204 822,1	282 478,0	217 130,4	353 921,4	332 326,0	361 755,3	392 469,4																													

<p>Көтелгән соңгы нәтижеләр</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру барышында түбәндәгеләр планлаштырыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - яшәүче халыкның гомуми саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче халык өлеше; - барлык укучылар һәм студентлар саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче укучылар һәм студентлар өлеше; - районда әлеге категориядәге яшәүче халыкның гомуми саныннан, даими төстә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче инвалидлар һәм сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикле затлар өлеше; - Татарстан Республикасы һәм Россия спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлегенә кертелгән спортчылар саны; - «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән халыкның гомуми саныннан, Алабуга муниципаль районы гражданны өлеше; - спорт корылмаларының берүк вакытта берьюлы үткәрүчәнлеге (мең кеше).
---	--

1. Программаны тормышка ашыру өлкәсенә гомуми характеристикасы

Спорт, тулаем алганда физик культура кебек үк, кеше шәхесенә физик, эстетик һәм әхлакый сыйфатларын үстерүнең, үсеп килүче буынны тәрбияләүнең мөһим бер чарасы булып тора. Нәкъ менә шуңа күрә муниципаль социаль сәясәттә спортка карата аерым урын бирелгән.

Спортның үсеше шәхеснең үз-үзен үстерү һәм муниципаль бергәлекнең абруе, аны республика һәм бөтен Россия жәмәгәтчелегенең үсеш процессларына актив кертү мәсьәләләренә тулы нигез булып тора.

Алдагы елларда физик культураны һәм спортны үстерүнең төп принциплары булып түбәндәгеләр торырга тиеш:

- спортчыларның спорт казанышларыннан чыгып, спорт төрләренә максатчан ярдәм күрсәтү;
- спортны үстерү мәсьәләләрен хәл итү комплектлылыгы;
- спортны үстерү өчен матди, финанс, кеше ресурсларын туплау;
- физик культура һәм спорт өлкәсендә партнерлык системасын үстерү, спонсорлар һәм инвесторлар акчаларын спортның матди базасын үстерүгә жәлеп итү, Алабуга муниципаль районында һәм Алабуга шәһәрәндә спорт тамашаларын оештыру, республика, зона һәм Россия ярышларында катнашу өчен спорт командаларының йөрүен тәмин итү;
- спорт резервын (алмашын) эзерләүдә эзлекле давамчанлыгы һәм

эзлеклелеге;

➤ халыкның киң массасын физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгылләнүгә актив жәлеп итү.

Алабуга муниципаль районы территориясендә 5 спорт мәктәбе эшли.

Алабуга муниципаль районының «2 нче спорт мәктәбе» МБУ.

Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- бокс;
- дзюдо;
- «Көрәш» спорт көрәше;
- билбау көрәше;
- тхэквондо;
- көрәш.

Алабуга муниципаль районының «Юность» спорт мәктәбе.

Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- баскетбол;
- өстәл теннисы;
- авыр атлетика;
- пауэрлифтинг.

Алабуга муниципаль районының «Олимп» спорт мәктәбе» МБУ

Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- футбол;
- волейбол;
- бию спорты;
- теннис;
- нәфис гимнастика;
- бадминтон;
- чаңгы ярышлары;
- фигурвалы шуу;
- жиңел атлетика;
- хоккей

Алабуга муниципаль районының «Кама» спорт мәктәбе» МБУ

Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- йөзү.

Тармакларда фәнни һәм мәгълүмати-методик яктан тәэмин ителеш үсә.

Шул ук вакытта тармакларның алга таба үсешенә түбәндәге мәсьәләләр комачаулай:

1. Алабуга муниципаль районында яшәүчеләрен даими төстә физик культура һәм халыкның физик эзерлеге белән шөгылләнүгә жәлеп итү тиешле күләмдә булмавы.

2. Алабуга муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт жыелма командалары өчен югары класслы спортчылар эзерләү системасының һәм спорт резервының (алмашчы) камил булмавы, югары казанышлар спортында сизелерлек нәтижеләргә ирешүгә комачаулы.

3. Өстенлекле спорт төрләренең адреслы үсеше булмау, шул исәптән жайлаштырылган, тулы кыйммәтле финанс, медицина һәм фәнни тәэмин ителеш тә Алабуга спортчыларын бөтенроссия һәм халыкара ярышларга тулы күләмдә максатчан эзерләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирми.

4. Хәзерге вакытта 1 нче номерлы урта мәктәптә, «Юность» спорт мәктәбендә тренер-укытучылар штатларын 3 берәмлеккә арттыру ихтияжы туды.

5. Шулай ук мәгариф учреждениеләрендә, предприятиеләрдә һәм оешмаларда спорт клублары челтәрен үстерүнең житәрлек дәрәжәдә булмавы физик культура һәм спорт үсешен тоткарлаучы фактор булып тора.

Әлеге санап кителгән мәсьәләләр максатчан программа ысулы белән комплекслы хәл итмичә, социаль кыйммәтләрне һәм яшәү рәвешен үзгәртмичә, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгылләнү өчен шартлар тудырмыйча, халыкның сәламәтлеге һәм социаль демография белән бәйлә тискәре вәзгыять тагын да катлаулана.

Максатчан программа түбәндәге төп өстенлекләренә аерып күрсәтергә мөмкин бирә:

- мәсьәләләрне хәл итүгә комплекслы якын килү;
- Программаны үтәүчеләр һәм катнашучылар арасында вәкаләтләр һәм жаваплылык бүлешү;
- Программаны гамәлгә ашыру нәтижеләрен дөрес планлаштыру, тикшереп торы һәм мониторинглау.

Программа белән нәтижелә дөрес идарә итмәү Программаның максатына ирешмәүгә һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин.

Ел агымында ирешелгән нәтижеләргә бәйлә рәвештә программа чараларына һәм максатчан күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр керту финанс куркынычын чикләүнең махсус ысулы булып тора.

Максатчан программа методы куллануның административ куркынычы Алабуга муниципаль районы башкарма хакимияте органнары һәм оешмалар тарафыннан программа йөкләмәләрен тулы күләмдә файдаланмаудан гыйбарәт, бу физик культура һәм спорт өлкәсен тигез үстермәүгә китерәчәк.

Әлеге куркынычларны чикләү ысуллары булып түбәндәгеләр тора:

- Программаны кабул ителгән йөкләмәләренә үтәүне стимуллаштыра торган механизм буларак финанслау барышы турында белешмәләренә даими һәм ачык бастырып бару;
- Программа чараларына үз вакытында төзәтмәләр керту;
- Программа чараларын үтәүнең нәтижеләлеген контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыру белән агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү.

2. Матди-техник база

Хәзерге вакытта район территориясендә 22 спорт төре үсеш алды, даими төстә физик культура һәм спорт белән 42195 кеше шөгылләнә, физкультура-спорт чараларында ел саен 40 меңнән артык кеше катнаша.

Алабуга муниципаль районы территориясендә уку-тренировка (күнегү) үткәру өчен күпсанлы спорт объектларын тәкъдим итә.

Физик культура һәм спорт учреждениесенә муниципаль хезмәт күрсәтүне тәмин итү түбәндәге процедураларны үз эченә ала:

- спорт корымаларын тоту;
- физик культура һәм спорт учреждениеләре эшчәнлегә өчен шартлар тәмин итү;
- физик культура һәм спорт учреждениеләре эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәмин итү.

Физик культура һәм спортның уку-матди базасы бар, аңа түбәндәге корымалар керә:

1000 урынга исәпләнгән жиңел атлетика манежы. Уку-күнегүләр һәм ярышлар үткәру стандартлары буенча, шулай ук төрле көрәш төрләре өчен Россия дәрәжәсендәге жиңел атлетика булдырылды.

Жиңел атлетика манеж составына түбәндәгеләр керә:

- бие 200 м, иңе 1,25 м булган түгәрәк буйлап йөгөрү өчен 4 жиңел атлетика юлы;
- турыдан 60 м га йөгөрү өчен 6 юл;
- озынлыкка сикерү секторының озынлыгы - 7 м һәм өчләтә сикерү өчен, сикерү чокыры, аның размеры (күләме) 3 x 9 м;
- чокырның тирәнлегә 40 см.
- ядрә ыргыту өчен жыелма-жыю секторы;
- биеклеккә сикерү секторы;
- колга белән сикерү секторы;
- виражны киртәләү (15 см, биеклегә - 101 см).

Манеж - махсус заманча жиһазлар белән жиһазландырылган (киртәләр, колодкалар, калканлы сектор). Йөгөрү юллары - синтетик өслекле деформациягә югары чыдам, амортизация үзлекле, катылык саклаучы материалдан.

4 – душ бүлмәсе һәм санузеллы чишенү бүлмәсе бар. Боз сараен һәм ябык манежны керү төркеме берләштерә, ул 30x20м зурлыгындагы 2 катлы корыманы тәшкил итә. 1 нче катта 500 элгеч, кафега, санузелга 2 гардероб, спортчылар өчен 2 чишенү бүлмәсе урнашкан. 2 нче катта күргәзмә залы һәм Халыкара матбугат үзәге урнашкан.

Алабуга шәһәрендә 1370 урынлык **ясалма боз сарае** бар, ул хоккей командаларының һәм фигуристларның уку-тренировка (күнегү) уздыру өчен барлык таләпләргә дә жавап бирә. Боз аренасында төрле ярышлар үткәру өчен саклагыч өслек белән шугалакны ябу мөмкинлегә бар.

Боз сараенда егерме урынлы кунакханә, душ бүлмәләре, уңайлы чишенү бүлмәләре, кафе, медицина кабинеты, тренажер залы, сауна, методик кабинет бар. Анда спорт мәктәбенең хоккей һәм фигуралы шуу

төрләре төркемнәре эшли. Балаларны биш яшьтән, шулай ук барлык теләүчеләрне кабул итү сентябрь аенда башлана. Төркемнәрдә укыту-тренировка (күнегү) уздыру атнага 3 тапкыр, шулай ук көн саен шөгыйльләнүче төркемнәргә дә уздырыла. Дәресләрне профессиональ Казан ш. тренерлары үткәрә.

Социаль приют, балалар йорты, «Астра» тернәкләндерү үзәге, шулай ук инвалид балалар өчен махсус сәгатъләр каралган. Боз сарае шулай ук массакуләм шуу өчен теләүчеләрне көндөз (житәкче белән оештырылган төркемнәргә) һәм кичке вакытта чакыра. Шуны да билгеләп үтәргә кирәк, ел дәвамында тимерайклар яңартылып тора.

Боз сарае якын-тирәдәге шәһәрләрдән: Менделеевск, Яр Чаллы, Түбән Кама һәм башка шәһәрләрдән кунакларны кабул итә, өстәвенә, шуучыларның һәм тренерайләүчеләрнең яшъ составы аерымланган. Жәйге чорда - 20 июльдән 31 августка кадәр - спорт ярышларына әзерлек буенча тренировка жыеннары оештырыла.

«Единая Россия» спорт комплексы

Алабугада спорт белән шөгыйльләнү өчен иң алдынгы корылмаларның берсе - 2009 елда төзелгән «Единая Россия» заманча спорт комплексы (бассейнлы күпфункцияле спорт залы). Объект 2014 елдан инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәр өчен дә жайлаштырылган.

Корылманың гомуми мәйданы 4000 кв. метрдан артык, әлеге күпфункцияле спорт залында түбәндәгеләр урнашкан:

- 20x20м (400 кв. м) зурлыгындагы нәфис гимнастика залы;
- 20x20м (400 кв. м) зурлыгындагы дзюдо белән шөгыйльләнү өчен зал;
- 22x42м (924 кв.м) зурлыгындагы спортның уен төрләре залы (баскетбол, волейбол, мини-футбол), берүк вакытта берьюлы 51 кеше анда шөгыйльләнә ала;
- 3 кортка 42x54 метр зурлыгындагы теннис залы (2268 кв.м). Green Set ясалма өслек белән.

Беренче катта чишенү, душ, санузел, соляр һәм коллагенарийлар бар.

Икенче катта бассейн урнашкан, аның тирәнлегә 1,2 дән 2,05 м га кадәр. Анда суның һәм һаваның оптималь температурасы (26-29 градус чикләрендә) саклана, шулай ук дымлылыкны билгеләп куеп була. Бассейнга килгән һәр кеше бу мәгълүматларны таблада күзәтә ала. Махсус жиһазлар суны механик чистартуны тәмин итә, ә ультрашәмәхә һәм ультратавыш эшкәртү станцияләре суны өстәмә рәвештә зарарсызландыруга һәм хлор дозасын киметүгә ярдәм итә.

Ябык бассейн баланың сәламәтлеген ныгыту, шулай ук шәһәр спорт мәктәпләренең укыту-тренировка процессы өчен билгеләнгән. Йөзү юлларының саны - алты, киңлегә - ике метр. Сауна, чишенү - киенү, душ бүлмәләре, санузеллар бар.

Төркемнәр керү өчен икенче катында керү юлы бар, гомуми мәйданы

383 кв. м зурлыгындагы тренажер залы урнашкан. Төркемнәр керү өчен өченче катында керү юлы бар, шахмат клубы, анда 20 шахмат өстәле урнашкан, моннан тыш, бу катта өстәл теннисы өчен зал жиһазландырылган.

«Чемпион» физкультура-сәламәтләндрү комплексы-Алабуга шәһәренең иң беренче спорт объектларының берсе, чөнки ул әле 1980 елда ук төзелгән.

Объект үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 25x14 метр зурлыгындагы йөзү бассейны. Бассейн сәламәтлекне ныгыту, шулай ук шәһәр спорт мәктәпләренең уку-күнегүләр процессы өчен билгеләнгән. Йөзү юлларының саны-6, һәрберсенең киңлеге 2,3 метр. Бассейнның тирән урыны - 3,85 м, сай урыны - 1,2 м. Берүк вакытта берьюлы шөгылләнүчеләр саны-көнгә 504 кеше;

- зур уен залы - 42x18 м;
- душ, гардероб, сауна;
- медицина кабинеты;
- КДКдан тентлы өслекле спорт залы.

Залның зурлыгы 22м x 44м, бруссы җилем белән беркетелгән (аркалы), P1e1д капламы (Италия, резина); бокс, бадминтон һәм башка уен төрләре өчен билгеләнгән.

Үзәк стадион 1500 урынга исәпләнгән үзәк трибунаһы һәм 1500 урынга исәпләнгән кечкенә стадионны үз эченә ала.

Административ-көнкүреш комплексының 3 катлы бинасында кунаклар ял итү урыны, комментатор, административ кабинетлар урнашкан. Трибуна бүлмәләре астында спортчылар өчен душлы 4 чишенү бүлмәсе, тренажер залы, гомуми физик эзерлек залы, медицина кабинеты, судьялар өчен бүлмә, тренерлар бүлмәсе урнаштырылган.

Үзәк стадионның спорт үзәге түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 400 м озынлыктагы әйләнә буенча йөгерү өчен юл (8 аерым юлда), юлның киңлеге - 1,25 метр;
- 100 һәм 110 метрлы турыдан-туры йөгерү өчен юллар (8 юл, юл киңлеге - 1,25 метр);
- Голландия җитештерүендәге ясалма өслекле (үлән белән)- 105x68 метрлы футбол кыры;
- куркынычсызлык зонаһының киңлеге -2 метр;
- көньяк һәм төньяк яктан җиңел атлетика секторлары.

Стадионда барлык мөһим футбол матчлары һәм башка шәһәр спорт ярышлары үткәрелә.

«Күнегүләр» стадионы

Гомуми мәйданы 7541 кв. м. булган күнегүләр стадионы:

- табиғый газонлы 90x5 5м зурлыгындагы футбол кыры;

- озынлыгы 333,3 м, һәрберсе - 1,25 м киңлектә булган 4 юл, асфальт өслеге;
- сөңге, диск, чүкеч һәм ядрә ыргыту өчен жиңел атлетика секторлары, 36мга йөгереп ыргыту өчен, асфальт өслеге;
- 2 данэдән торган шәһәрчөкләр өчен һәр майданчык 25x15м зурлыгында, гомуми майданы 750м² булган асфальт түшәлгән юл.
- стритбол өчен майданчыклар 2 берәмлек, һәркайсы 19x15, гомуми майданы 570 м².

Халыкның барлык катламнары өчен дә тренировкалар процессы өчен билгеләнгән.

ТР Алабуга муниципаль районының Хлыстово авылында «Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндрү комплексы»

«Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндрү комплексы» үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 2 катлы АБК, зурлыгы-1 6 x22 м:
  - көнкүреш бүлмәләре (касса, гардероб, киенү - чишенү бүлмәләре, шөгыйльләнүчеләр өчен - 2 д. ир-атлар һәм хатын-кызлар өчен санузел һәм душ бүлмәләре).
  - биеклегә 9,7 м, зурлыгы 22x44м агач жилем белән ябыштырылган конструкцияле, арка тибындагы тент өслөклә спорт залы
- Түбәндәге уен төрләре өчен билгеләнгән:
волейбол, баскетбол, кулдан туп һәм өстәл теннисы.

ТР Алабуга муниципаль районы Хлыстово авылында «Йөзү бассейны»

25x9 м зурлыгындагы йөзү бассейны һәм бассейнның кече касәсе, зурлыгы - 9x6 м . Аңа түбәндәгеләр керә: сауна, чишенү-чишенү бүлмәләре, душ бүлмәләре, санузеллар. Бассейн баланың сәламәтлеген ныгыту һәм укыту-тренировка процессы өчен билгеләнгән.

ТР Алабуга муниципаль районының Танай авылында «Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндрү комплексы»

«Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндрү комплексы» үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- көнкүреш бүлмәләре (касса, гардероб, шөгыйльләнүче кешеләр өчен киенү-чишенү бүлмәләре - 2 данә һәм хатын-кызлар өчен душ бүлмәсе)
- биеклегә - 10,46 м, зурлыгы - 22x44м агач жилем белән ябыштырылган конструкцияле, арка тибындагы тент өслөклә спорт залы

Волейбол һәм баскетбол уеннары, тренажерларда дәрәсләр, кече-футбол уеннары, өстәл теннисы һәм бадминтон, физик культура дәрәсләре үткәрелә.

Шәһәр һәм район буенча халыкны физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү буенча Президент программасы нигезендә уеннар өчен (минифутбол, волейбол, баскетбол) һәм тренажерлар һәм 8 (урам) универсаль спорт мәйданчыгы төзелде.

«Модульле чаңгы базасы»

Модульле чаңгы базасы түбәндәгеләргә өчен каралган:

1 нче номерлы балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбенең чаңгы ярышлары бүлегендә - 2 тренер, 3 төркем- 45 бала шөгыйльләнә. Чаңгылар саны-50 пар.

50 пар чаңгы - халыкның массакүләм шууын күздә тотта.

Спорт мәктәбе спортчылары өчен прокат һәм бүлмәсе (чишенү-киенү бүлмәләре) бар.

«Август» ябык футбол манежы

Каркас-тентлы өслекле футбол манежының футбол кыры мәйданы 20x40 метр тәшкил итә.

Урнашу урыны: Алабуга шәһәре, Тугаров урамы.

Объектның гомуми мәйданы: 1307,2 кв.м

1 катлы.

Бина инфраструктурасы:

- Административ-көнкүреш комплексы,
- Футбол кыры,
- 12 кешелек 2 киенү бүлмәсе,
- спорт жиһазлары өчен инвентарь бүлмәсе,
- тренерларга душ һәм санузел бүлмәсе,
- процедуралар һәм беренче медицина ярдәме күрсәтү бүлмәсе,
- индивидуаль жылылык пункты,
- халыкның аз мобилле төркемнәре өчен санузел бүлмәсе;
- эш кораллары кладовое

«Август» манежы мини-футбол белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән.

Футбол аланының ясалма өслеге бар.

3. Программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, соңгы нәтижәләренә, аны гамәлгә ашыру срокларын (вакытларын) һәм этапларын тасвирлау

Программаның төп максатлары:

1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру;
2. Шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү;

3. Халыкның төрле категория һәм төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү;

4. Алабуга районы халкы өчен мөмкин булган физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын үстерү;

5. Массакүләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Алабуга муниципаль районының спорт имиджын күтәрү.

Әлеге максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру;

2. Спортчыларны әзерләүнең нәтижәле системасын булдыру, шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү;

3. Алабуга муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт командалары резервын (алмашчыларын) һәм югары класслы спортчыларын әзерләү өчен оптималь шартлар тудыру;

4. Балалар һәм яшьләргә спорт төрләре буенча календарь укыту-спорт чараларын үткәргүгә шартлар тудыру;

5. Яшәү урыны буенча спорт-сәламәтләндерү чараларын үткәрү;

6. Гомумшәһәр спорт-массакүләм чараларын оештыруга һәм үткәргүгә шартлар тудыру;

7. Шәһәр халкының төрле категорияләре өчен массакүләм спорт-сәламәтләндерү чараларын оештыруга һәм үткәргүгә шартлар тудыру;

8. Физик культураны һәм спортны сәламәт яшәү рәвешенең мөһим бер өлеше буларак пропагандалауны камилләштерү;

9. Татарстан Республикасы чемпионатында һәм хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) муниципаль спорт мәктәпләренең спорт командаларын спорт әзерлегә һәм катнашуы программаларын гамәлгә ашыру;

10. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыру-идарә итү, кадрлар, фәнни-методик тәэмин итүне үстерү.

11. Балаларның ялын, сәламәтләндерүен, мәшгульлеген оештыру өчен шартлар тудыру.

Чараларны гамәлгә ашыру физкультура һәм спорт өлкәсендә үсеш алырга мөмкинлек бирәчәк:

яшәүче халыкның гомуми саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче халык өлеше, %.

2021 елда-51,0

2022 елда-52,0

2023 елда-62,0

2024 елда-63,0

2025 елда-64,0

2026 елда -65,0

2027 елда-66,0

2028 елда-67,0

□ барлык укучылар һәм студентлар саныннан, физик культура һәм спорт белән даими шөгылләнүче укучылар һәм студентлар саны, %.

2021 елда-67,0

2022 елда-68,0

2023 елда-70,0

2024 елда-71,0

2025 елда-72,0

2026 елда-73,0

2027 елда-74,0

2028 елда-75,0

□ «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән халыкның гомуми саныннан, «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын тапшыруда катнашкан халыкның гомуми санында, Алабуга муниципаль районы гражданныры өлеше, %;

2021 елда-42,0

2022 елда-43,0

2023 елда-44,0

2024 елда-45,0

2025 елда-46,0

2026 елда-47,0

2027 елда-48,0

2028 елда-49,0

□ районда әлеге категориядәге яшәүче халыкның гомуми саныннан, даими төстә физик культура һәм спорт белән шөгылләнүче инвалидлар һәм сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикле затлар өлеше;

2021 елда-21,0

2022 елда-22,0

2023 елда-23,0

2024 елда-24,0

2025 елда-24,0

2026 елда-25,0

2027 елда-26,0

2028 елда-27,0

□ объектның берүк вакытта берьюлы үткәрүчәнлегенә, %

2021 елда-42,0

2022 елда-43,0

2023 елда-44,0
2024 елда-45,0
2025 елда-46,0
2026 елда-47,0
2027 елда-48,0
2028 елда-49,0

□ Татарстан Республикасы һәм Россия спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлегенә кертелгән, спортчылар саны, %

2021 елда-11,0
2022 елда-12,0
2023 елда-13,0
2024 елда-14,0
2025 елда-14,0
2026 елда-15,0
2027 елда-16,0
2028 елда-17,0

Программаны гамәлгә ашыру сроклары: 2021 елның 1 гыйнварыннан 2028 елның 31 декабренә кадәр.

«Алабуга муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» программа чаралары исемлеге муниципаль программага 1нче кушымтада китерелгән.

4. Программаны ресурслар белән тәмин итүне жайга салу

Программаны финанслауның гомуми күләме Алабуга муниципаль районы бюджеты хисабына 2 340 243,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән түбәндәге еллар бүленеше буенча:

Чыганак атамасы	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
АМР бюджеты	182 905,4	195 461,2	271 273,9	207 728,3	350 523,6	332 326,0	361 755,3	392 469,4

ТР бюджеты	12 435,7	9 360,9	11 204,1	9 402,1	3 397,8			
Барлыгы:	195 341,1	204 822,1	282 478,0	217 130,4	353 921,4	332 326,0	361 755,3	392 469,4

Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Алабуга муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.

5. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы башкарма хакимият органы булып, тармак учреждениеләре, предприятие житекчеләре һәм башка оешмалар белән берлектә, АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы тора:

- билгеләнгән тәртиптә программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру чыгымнарын, шулай ук Программаны тормышка ашыруның механизмын аныклау буенча тәкъдимнәр эзерли;

- максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларны квартал саен бүлүнә төгәлләштерә;

- квартал саен, хисап кварталыннан соң килә торган айның 15 нче числосына кадәр Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап эзерли һәм аны АМР Башкарма комитетына тапшыра.

Хисап мәгълүматын жыю һәм мәгълүматны эшкәртү, тапшыру процессы өчен җаваплы булып АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы тора. Программаны башкаручылар, хисап кварталыннан соң килүче айның 10 числосына кадәр, Программа чараларының үтәлеше турында АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторына тапшыралар.

Программаның нәтижәләгән бәяләү Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты үткәргән мониторинг нигезендә гамәлгә ашырыла. Мониторингның төп функцияләре булып түбәндәгеләр тора:

- мәгълүмати - жыю өчен кирәкле мәгълүматлар эшчәнлеге;
- аналитик – мәгълүматларны системалаштыру һәм интерпретацияләү;
- контроль (тикшерү) - программа чараларын гамәлгә ашыру процессын күзәтү;
- презентация - ирешелгән эшчәнлек нәтижәләрен күрсә белү;
- фаразлы - киләчәккә гамәлләр стратегиясен эшләү.

Программаны гамәлгә ашыру буенча башкаручылар квартал саен программаны гамәлгә ашыру барышы һәм чараларны фактта куллану турында АМР Башкарма комитетының спорт спортны үстерү секторына тапшыралар.

АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетына программаның барышы һәм үтәләш нәтижеләре турында жыелма хисап бирә.

Программаның нәтижеләлеген бәяләү индикаторы

№ п/п	Индикатор атамасы	Индикаторларның әһәмияте							
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1.	Районда яшәүче халыкның гомуми саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче халык өлеше, %.	51,0	52,0	62,0	63,0	64,0	65,0	66,0	67,0
2.	Барлык укучылар һәм студентлар саныннан, физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче укучылар һәм студентлар саны, %.	67,0	68,0	70,0	71,0	72,0	73,0	74,0	75,0
3.	Районда әлеге категориядәге яшәүче халыкның гомуми саныннан, даими төстә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче инвалидлар һәм сәламәтлеге ягыннан	21,0	22,0	23,0	24,0	24,0	25,0	26,0	27,0

	мөмкинлекләре чикле затлар өлеше;								
4.	Татарстан Республикасы һәм Россия спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлегенә кертелгән, спортчылар саны, %	11,0	12,0	13,0	14,0	14,0	15,0	16,0	17,0
5.	«Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән халыкның гомуми саныннан, Алабуга муниципаль районы гражданныры өлеше, %;	42,0	43,0	44,0	45,0	46,0	47,0	48,0	49,0
6.	Объектның берүк вакытта берьюлы үткәрүчәнлеге, %	42,0	43,0	44,0	45,0	46,0	47,0	48,0	49,0

6. Программаның социаль-иқтисади нәтижәләлеген бәяләү

Чараларны гамәлгә ашыру программа физкультура һәм спорт өлкәсендә үсешкә ирешергә мөмкинлек бирәчәк.

- спорт инфраструктурасының тотрыклы үсешен һәм нәтижәләлеген арттыру;

- халыкта, бигрәк тә балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә, физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә кызыксыну һәм ихтыяж булдыру, сәламәт яшәү рәвешен кертү рәвешләрен формалаштыру, физик культура, спорт һәм сәламәт яшәү рәвеше өлкәсендә белемлелек дәрәжәсен күтәрү;

- гражданнарга, аларның социаль хәленә бәйсез рәвештә, физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен тигез шартлар тудыру;

- республика спортчыларының Россия, халыкара ярышларда һәм олимпия уеннарында югары нәтижәләргә ирешү өчен нәтижәле система һәм шартлар тудыру;

- милли төрләрен дә кертеп, төрле спорт төрләрен популярлаштыру һәм үстерү;

- олимпия спорт төрләрен үстерү һәм Россия жыелма командаларына спорт резервын әзерләү;

- спортның төп төрләрен үстерү һәм физик культура, физик мөмкинлекләре чикләнган кешеләргә спорт белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру.

Лист согласования к документу № 46 от 21.01.2026
Инициатор согласования: Каретина К.Д. Главный специалист
Согласование инициировано: 22.01.2026 09:03

Лист согласования

Тип согласования: **последовательное**

№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Ахмадеева Э.Р.		 Подписано 22.01.2026 - 09:37	-